

(/users/anne-grete-jacobsen)

**Af Anne Grete
Jacobsen
(/users/anne-grete-jacobsen)**

Skribent
01 feb.17

ANMELDELSE

BOGTYVENE AF ANDERS RYDELL (/ANMELDELSER/BOGTYVENE-AF-ANDERS-RYDELL)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&title=Bogtyvene%20af%20Anders%20Rydell)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&status=Bogtyvene%20af%20Anders%20Rydell)

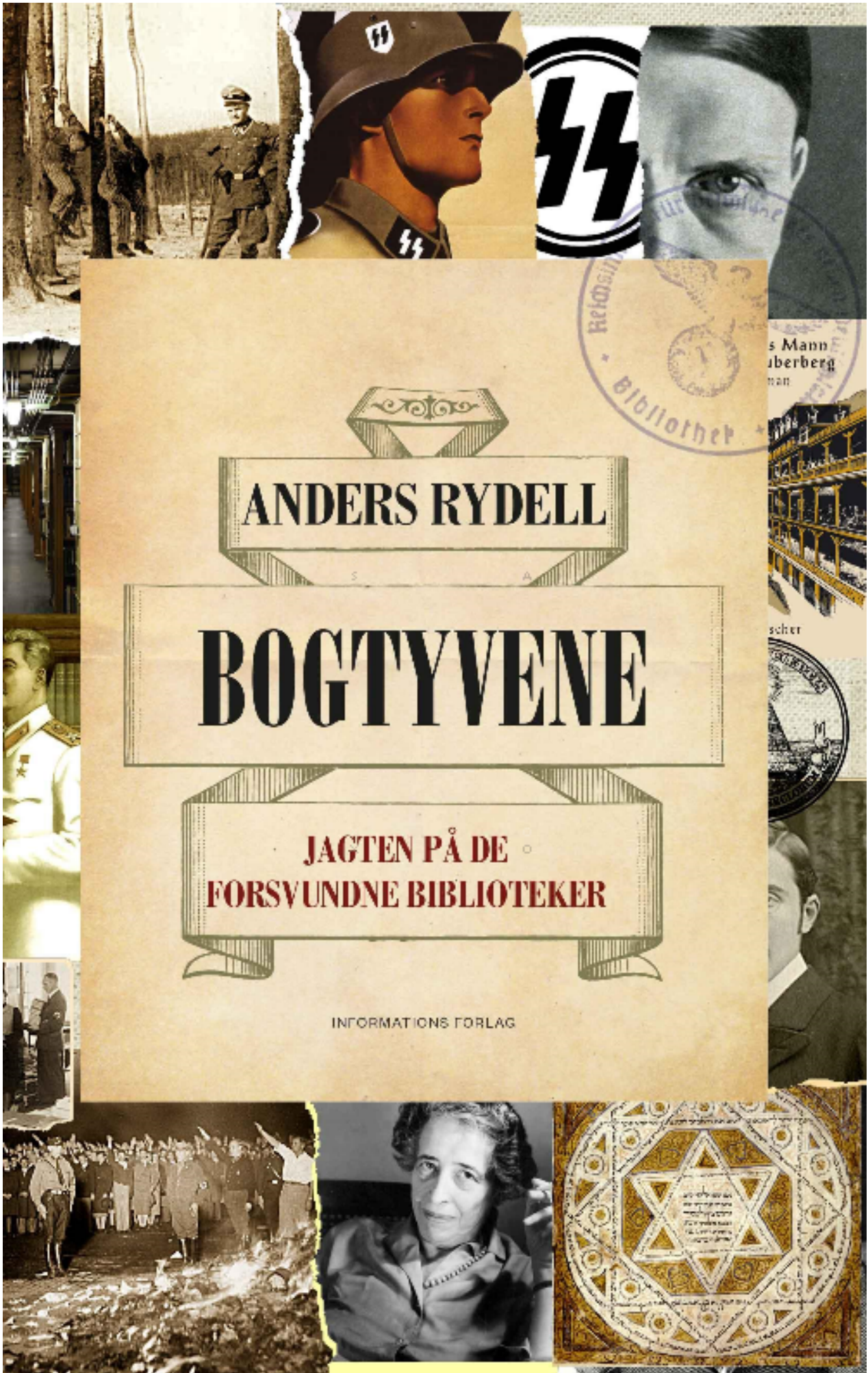
[u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&title=Bogtyvene af Anders Rydell)

[url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&status=Bogtyvene af Anders Rydell)

[anders-rydell&title=Bogtyvene af Anders Rydell\)](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&title=Bogtyvene af Anders Rydell)

[rydell&status=Bogtyvene af Anders Rydell](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/bogtyvene-af-anders-rydell&status=Bogtyvene af Anders Rydell)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/bogtyvene-jagten-pa-de-forsvundne-biblioteker%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/bogtyvene-jagten-pa-de-forsvundne-biblioteker%23comment-form) for at skrive kommentarer

Den velfortalte historie om nazisternes mange bogtyverier under 2. Verdenskrig er lige så spændende som en kriminalroman.

Kan der virkelig blive ved med at komme bøger, som dækker nye aspekter af nazisternes historie og forbrydelser? Svaret er ja. Den svenske forfatter og journalist Anders Rydell udgav i 2013 bogen 'Plundrarna' om nazisternes tyverier af kunstskatte, og mens han lavede research til den bog, opdagede han, at det ikke bare var kunst og antikviteter, der blev stjålet, men også bøger, mange millioner af bøger fra mange tusinde biblioteker og samlinger.

Bøgerne blev stjålet af nazisterne og opbevaret i arkiver, som først for nylig er blevet tilgængelige. Bogtyverierne er et emne, som man er begyndt at diskutere i de senere år, særligt i Tyskland, hvor man forsøger at levere så mange som muligt tilbage til de oprindelige samlinger eller privatpersoner. Målet for tyverierne var nazistbevægelsens ideologiske fjender :jøder, katolikker, frimurere, systemkritikere med flere. Formålet var ikke griskhed, men "nazisterne indså, at der var noget, som gav endnu mere magt end at ødelægge ordet, nemlig at eje det, kontrollere det. De så, at der lå en magt i bogen. " Hovedmanden bag de omfattende plyndringer af bibliotekerne var Alfred Rosenberg, som var nazistparties chefideolog.

Anders Rydell går grundigt til værks, og han har besøgt mange biblioteker og samlinger rundt omkring, blandt andet Berlins hovedbibliotek, Zentral- und Landesbibliothek. Der er ingen, der aner, hvor mange stjalne bøger, der er, men der er lille forskerhold, som forsøger at kortlægge bibliotekets komplicerede historie, og identificere ejerne eller at finde frem til de samlinger, som bøgerne stammer fra.

Et eksempel på forskerholdets arbejde er historien om den lille olivengrønne bog med titlen 'Recht, Staat und Gesellschaft'. På indersiden af bogen sidder et ekslibris, som indrammer navnet Richard Kobrak. Alle oplysninger bliver lagt ind i en base, og pludselig en dag, kom der en mail fra en kvinde, som havde været gift med en bror til Richard Kobrak. I en tysk database fandt man ud af Richard Kobrak og hans hustru var blevet transporteret fra Theresienstadt til Auschwitz den 16. oktober 1944, og herefter hører alle spor op. Men de havde tre børn, som overlevede, og det lykkedes at finde frem til Christine Ellse, et barnebarn i Birmingham. Det er et meget rørende øjeblik, da Anders Rydell overrækker bogen til hende, det eneste minde hun har om sin farfar.

Man kan læse bogen som en anderledes historie om nazismen og opbygningen af 1000-års riget fra starten af 1930'erne frem til 1945. Anders Rydell skriver journalistisk og personligt. Har man lyst til at fordybe sig mere i emnet, er der cirka tyve siders litteraturhenvisninger og noter.

Bøger af Anders Rydell